

LÕUNA-AASIA

Aasia on kõige suurem ja rahvarohkem maailmajagu. Euroopa Liidu jaoks on Aasia geostrateegiliselt väga oluline piirkond. Tugeva majandusjõu ning peamise abiandjana, sealhulgas arenguabi andjana arendab EL Lõuna-Aasia riikidega tihedamaid sidemeid ning edendab institutsioonide ülesehitamist, demokraatiat, head valitsemistava ja inimõigusi. ELil on selles piirkonnas ka julgeolekuga seotud muresid, näiteks Kashmiri konflikt ja Afganistan.

Käesolevas teabelehes käsitletakse Lõuna-Aasia piirkonda. Vt ka teabelehti Ida-Aasia (5.6.8) ja Kagu-Aasia (5.6.9) kohta.

ÕIGUSLIK ALUS

- Euroopa Liidu lepingu V jaotis (ELi välistegevus);
- Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 206 ja 207 (kaubandus) ning 216–219 (rahvusvahelised lepingud);
- partnerlus- ja koostöölepingud (kahepoolsed suhted).

LÕUNA-AASIA PIIRKONDLIKU KOOSTÖÖ ASSOTSIATSIION (SAARC)

Euroopa Liit edendab piirkondlikku integratsiooni ja toetab Lõuna-Aasia Piirkondliku Koostöö Assotsiatsiooni (SAARC). SAARCI liikmesriigid on Afganistan, Bangladesh, Bhutan, India, Maldiivid, Nepal, Pakistan ja Sri Lanka. EL, Hiina, Iraan, Jaapan, Lõuna-Korea, Mauritius, Myanmar ja USA osalevad SAARCis vaotlejana.

ELi ja Lõuna-Aasia riikide arengukoostöö hõlmab rahalist ja tehnilist abi ning majanduskoostööd. Esmatähtsaks peetakse piirkonna stabiilsust, vaesuse vähendamist, inimõigusi, kestlikku arengut, head valitsemistava ja töötajate õigusi. ELi ja SAARCI koostöö eesmärk on edendada standardite ühtlustamist, soodustada kaubandust ja suurendada teadlikkust piirkondliku koostöö kasulikkusest.

India

EL ja India on sõlminud strateegilise partnerluse kaubandus- ja majanduskoostöö edendamiseks. Neil mõlemal on piirkonnad, mis on majanduse tugevuse, keele ja kultuuri poolest väga erinevad, väga suur turg ja geostrateegiline positsioon, mis põhjustab julgeolekuprobleeme.

Euroopa Liidu Nõukogu [võttis 10. detsembril 2018. aastal vastu järeldused](#), mille eesmärk on saavutada Indiaga tihedam ja ulatuslikum koostöö ning edendada selleks järgmiste aastate jooksul rahu ja julgeolekut.

India viib ellu poliitilisi ja majandusreforme, milles keskendutakse avaliku halduse ajakohastamisele, heale valitsemistavale, korrupsiooniga võitlemisele demonetariseerimise ja läbipaistvuse programmide kaudu, sotsiaalprobleemide lahendamisele, majanduse arendamisele algatustega „Valmista Indias“ ja „Investeeri Indiasse“ ning üleriigilise käibemaksu kehtestamisele.

2016. aasta tippkohtumisel vastu võetud ELi ja India tegevuskavaga aastani 2020 loodi foorumid konsulteerimiseks välispoliitika ja julgeoleku teemadel. India on tuumariik, nagu ka tema naaberriigid Pakistan ja Hiina, ning peab tulema toime probleemidega, mis on seotud julgeoleku, terrorismi ja relvastatud piirikonfliktidega, eriti Pakistaniga Jammu ja Kashmiri autonoomses osariigis.

Kashmiris 14. veebruaril 2019 toime pandud enesetapupommirünnakus hukkus üle 40 India sõjaväelase. Pakistani terrorirühmitus Jaish-e-Muhammed (JeM) võttis rünnaku eest vastutuse. Sellele vastusena korraldatud India õhurünnak tõi kaasa India ja Pakistani vahelise suurima sõjalise vastasseisu pärast aastakümneid kestnud sõjalist pinget ja konflikti.

2019. aasta augustis tühistas India valitsus Jammu ja Kashmiri osariigile antud eristaatuse. See otsus tõi kaasa vägivaldsed meelevaheldused ja seadis ohtu piirkonna poliitilise stabiilsuse. Rohkem kui 900 miljonil inimesel oli õigus osaleda India seitsmevoorulistel üldvalimistel, mis toimusid viie nädala jooksul ajavahemikus 11. aprillist kuni 19. maini 2019. Narenra Modi hindurahvuslik Bharatiya Janata Partei (BJP) võitis Lok Sabha 545 kohast 303 kohta, mis on kõige aegade kõrgeim tulemus. Rauhul Gandhi juhitud India rahvuslik kongressipartei ja selle liitlased said valimistel lüüa.

21. oktoobril 2019 toimusid Maharashtra ja Haryana osariikides esinduskogu valimised. Maharashtras võitis absoluutse enamuse kohtadest BJP–Shiv Sena liit, samas kui Haryanas, kus BJP sai 40 kohta, ei saavutanud enamust ükski partei. Järgmised valimised toimuvad 2019. aasta novembrist detsembrini Jharkhandi osariigis.

India kastisüsteem on üks maailma vanimaid ühiskonnakorralduse vorme, mis tekitab muret jätkuva diskrimineerimise pärast kasti alusel. Riik on ka rahvuste ja keelte poolest väga kirju ning paljudes osariikides esineb pingeid ja on teatatud tõsistest inimõiguste ning naiste ja laste õiguste rikkumistest.

ELi ja India kaubavahetuse käive oli 2018. aastal hinnanguliselt 90 miljardit eurot, sealjuures oli India märkimisväärne ligi 2 miljardi euro suurune ülejääk. EL on ka India üks olulisemaid investeringuallikaid – 2017. aastal oli ELi otseinvesteeringute maht Indias 76,7 miljardit eurot ja India otseinvesteeringute maht ELis 11 miljardit eurot. India kasutab praegu ühepoolseid soodustariife ELi üldiste tariifsete soodustuste kava alusel, mille ühepoolsed kaubandussoodustused on seotud inimõiguste ja töötajate õiguste järgimisega.

Pakistan

ELi ja Pakistani suhted said alguse 1962. aastal ja põhinevad praegu 2004. aasta koostöölepingul. EL toetab peamise abiandjana, sealhulgas arenguabi andjana

demokraatia edendamist ja institutsioonide ülesehitamist Pakistanis. ELile valmistavad tõsist muret Pakistani inimõiguste olukord, jumalateotust käsitlev seadus ja sõjaväekohtud.

2018. aasta juulis peetud rahvussamblee ja provintside esinduskogude valimised toimusid poliitiliste pingete õhkkonnas sel ajal valitsenud Pakistani Moslemiliiga – Nawaz (PML-N) ja opositsioonijõudude vahel, mida juhtis erakond Pakistan Tehreek-e-Insaf (PTI), kes valimised võitis. EL saatis Pakistani valimisvaatlusmissiooni, mida juhtis peavaatleja Michael Gahler (PPE, Saksamaa) ja kuhu kuulus 10 vaatlejat Euroopa Parlamendist.

Pakistani poliitikat on pärast 2016. aastal Panama dokumentides endise peaministri Nawaz Sharifi kohta esitatud korruptsiooni paljastusi valitsenud pidev rahunus. Sharif pidi 2017. aasta juulis tagasi astuma ja 2018. aasta juulis mõisteti ta 10 aastaks vangi.

Kaks suurimat opositsiooniparteid seisavad praegu silmitsi korruptsiooniskandaalidega. Shehbaz Sharif, Nawaz Sharifi vend ja Pakistani Moslemiliiga praegune president, on Pandžabi peaministrina uurimise all seoses korruptsioonikahtlustega. 2019. aasta juunis vahistati rahapesusüüdistuste alusel praegune Pakistani Rahvapartei *de facto* juht ja endine president Asif Ali Zardari.

Sõjavägi on endiselt seotud sise- ja välispoliitikaga ning tal on laialdased volitused julgeoleku ja terrorismivastase võitluse valdkonnas. Usurühmituste vahelised pinged, terrorism ja ebakindlus suurenevad aga päev-päevalt.

Pärast ELi ja Pakistani strateegilise koostöö kava vastuvõtmist 2019. aasta juunis laiendas EL 2019. aasta augustis oma toetust Pakistanile 4 miljoni euro suuruse programmiga, et võidelda terrorismi vastu. Suhted Indiaga halvenesid aga pärast India otsust tühistada Jammu ja Kashmiri eristaatus.

Pakistan on üks peamisi kasusaajaid ELi üldiste tariifsete soodustuste kava GSP + osa ühepoolsete kaubandussoodustuste raames, mis taastati 2014. aastal. Protsessi raames jälgib parlamendi rahvusvahelise kaubanduse komisjon GSP+ nõuete täitmist Euroopa Komisjoni hindamisaruande põhjal (2016–2017), mille ta esitab Pakistani kohta iga kahe aasta järel. EL on Hiina järel Pakistani suuruselt teine kaubanduspartner. ELi ja Pakistani kaubavahetuse kogukäive oli 2018. aastal 12,6 miljardit eurot ja üle 35% kogu Pakistani ekspordist on suunatud ELi. Pakistanil on 1,2 miljardi euro suurune kaubandusbilansi ülejääk ELiga.

EL on Pakistanis suur arengu- ja humanitaarabi andja. 2014.–2020. aastaks on arengukoostöö rahastamisvahendi raames eraldatud 653 miljonit eurot.

Afganistan

ELi ja Afganistani partnerlust ja arengut käsitlev koostööleping sõlmiti 18. veebruaril 2017 ja Euroopa Parlament kiitis selle heaks 13. märtsil 2019.

26. augustil 2018 kiitsid EL ja selle liikmesriigid heaks ELi riigipõhise tegevuskava koostööks kodanikuühiskonna organisatsioonidega Afganistanis (2018–2020).

Tõsiseid julgeolekuprobleeme tekitavad Taliban ja viimasel ajal ka Islamiriigi (IS) rühmitus. On oht, et Afganistan võib riigina läbi kukkuda. Ulatuslikum piirkondlik koostöö võiks oluliselt suurendada Afganistani riigi ja piirkonna stabiilsust. EL püüab

Euroopa Parlamendi tugeval toetusel edendada Afganistani juhitud, tema enda vastutusel ja tema kontrolli all toimuvat rahuprotsessi. Institutsioonilisest seisukohast olid Afganistani peamised probleemid 20. oktoobril 2018 toimunud parlamendi- ja piirkondlike omavalitsuste valimised (mida oodatakse alates 2015. aastast) ja põhiseadusreform, mis on pooleli alates 2014. aasta valimistest.

Afganistan on Aasia suurim ELi arenguabi saaja. EL on eraldanud Afganistanile 2014.–2020. aastaks 1,4 miljardit eurot. Ligikaudu 20% rahalistest vahenditest on ette nähtud reformidega seotud nn stimuleerivateks makseteks. Rahvusvaheline kogukond lubas ajavahemikus 2017–2020 toetada Afganistanis rahu, julgeolekut ja majandusarengut 13,6 miljardi euroga. Afganistan kasutab ELi kõige soodsamat kaubanduskorda – algatust „Kõik peale relvade“. 2016. aasta oktoobris Brüsselis toimunud Afganistani-teemalisel konverentsil kohustusid Afganistani suurim rahvusvaheline abiandja EL ja selle liikmesriigid andma koos 5 miljardit eurot. Novembris 2018 Genfis toimunud ministrite konverentsil teatas EL, et annab avaliku sektori reformideks ja riigi ülesehitamise toetuseks 474 miljonit eurot.

ELi rahastatud Põhja-Afganistani piirihalduse projekt viidi lõpule 7. septembril 2019. EL on juba aidanud kaasa seitsme piiripunkti arendamisele riigis.

2019. aasta juunis käivitati Afganistani rahutagamismehhanism, mida rahastab EL. 2019. aasta augustis eraldas ELi delegatsioon Afganistanis miljon eurot meediaorganisatsioonile Salam Afghanistan, et tagada üldsuse suurem teadlikkus ning valimisuudiste ja valimisi puudutava aruandluse läbipaistvus.

Euroopa Parlament on väljendanud suurt muret mässutegevuse laienemise ja Talibani rünnakute pärast selliste vähemuste nagu hazara šiiitide vastu.

28. septembril 2019 toimusid presidendivalimised. Lõpptulemus pidi avaldatama 7. novembril 2019, kuid valimiskomisjon teatas, et tulemuste avaldamine lükkub edasi. ELi, ÜRO, Ühendkuningriigi, USA, Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia ja Norra esindajad kohtusid 22. oktoobril 2019 Brüsselis ning kutsusid Afganistani tungivalt üles tagama tulemuste läbipaistvus. Taliban korraldas presidendivalimiste kampaania ajal mitu rünnakut.

Bangladesh

ELi ja Bangladeshis suhted said alguse 1973. aastal. 2001. aastal sõlmitud koostööleping käsitleb kaubanduse, majandusarengu, inimõiguste, hea valitsemistava ja keskkonna valdkondi. Bangladeshis ja ELi vaheline kolmas diplomaatiline arutelu toimus 19. juulil 2018 ning selle käigus käsitleti mitmesuguseid poliitilisi küsimusi ja arenguid.

EL on eraldanud mitmeaastase sihtprogrammi raames 2014.–2020. aastaks kuni 690 miljonit eurot. EL on rõhutanud, et Bangladesh peab oma ettevõtluskeskkonna parandamiseks ning kaubanduse ja investeringute suuremaks ligimeelitamiseks viima ellu poliitikareforme.

2019. aasta juulis käivitas EL Bangladeshis kaks programmi, mille eesmärk on toetada avaliku sektori finantsjuhtimist ja riiklike sotsiaalkindlustusreforme.

Bangladeshis valitseb parlamentaarne demokraatia, kus võim vahetub kahe erakonna – Rahvaliiga (AL) ja Bangladeshhi Rahvuspartei (BNP) vahel.

Tänu dünaamilisele erasektorile ja odavale tööjõule oli Bangladeshhi majanduskasv 2018. aastal ligikaudu 7,3% ning ta on üks väheseid riike, kes on saavutanud aastatuhande arengueesmärgid. Kuid Bangladeshis on endiselt suureks probleemiks töötajate õigused ja töötingimused, eriti Dhaka rõivatööstushoonete piirkonnas.

Vähim arenenud riigina saab Bangladesh kasu algatusest „Kõik peale relvade“, mis on ELi üldiste tariifsete soodustuste kava kõige soodsam kaubanduskord.

ÜRO Julgeolekunõukogu 28. veebruari 2019. aasta kohtumisel teatas Bangladesh, et sulgeb oma piiri Myanmarist pärit rohingja pagulastele. Alates 2017. aasta augustist on üle 700 000 rohingja pagulase põgenenud Myanmaris toimuva tagakiusamise eest Bangladeshhi. 2019. aasta oktoobris tegi Amnesty International avalduse, milles kutsus Bangladeshhi üles uurima rohingja pagulaste kohtuväliseid hukkamisi ja kadunuks jääma sundimisi kogu riigis. 2019. aasta augustis protesteerisid tuhanded pagulased Bangladeshhi, Myanmaris ja ÜRO katse vastu neid julgeolekukaalutlustel kodumaale tagasi saata. Ülerahvastatud pagulaslaagrite tõttu kavatakse Bangladesh paigutada tuhanded rohingja pagulased ümber ühele Bengali lahe saarele.

Sri Lanka

ELi ja Sri Lanka suhted said alguse 1975. aasta koostöölepinguga, mida täiendati 1995. aastal partnerlust ja arengut käsitleva kolmanda põlvkonna koostöölepinguga. EL taastas 2017. aasta mais Sri Lankale GSP+ soodustused, et stimuleerida poliitilisi reforme ning inimõigusi, töötajate õigusi, keskkonnakaitset ja head valitsemistava käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonide täitmist. Sri Lanka ekspordile anti 2017. aasta mais ELi turule juurdepääs ELi üldiste tariifsete soodustuste kava (GPS+) raames ja Euroopa Parlament jälgib tähelepanelikult Sri Lanka edusamme GSP+ kriteeriumide tulemuslikul täitmisel. EL on andnud viimase kümne aasta jooksul Sri Lankale 760 miljonit eurot arenguabi. EL on (India järel) Sri Lanka teine suurim kaubanduspartner ning kahepoolse kaubavahetuse käive oli 2018. aastal ligikaudu 4,5 miljardit eurot ja kaubandusbilanss oli 1,3 miljardi euro väärtuses Sri Lanka kasuks.

Sri Lanka kannatas 1983.–2009. aastal singalite enamusega valitsuse ja Tamil Eelami Vabadusvõitluse Tiigrite (LTTE) vahelise kodusõja all. Sõjaväe võidust innustust saanud toonane president Mahinda Rajapaksa korraldas 2015. aasta jaanuaris ennetähtaegsed presidendivalimised, kuid sai Sri Lanka Vabaduspartei (SLFP) kuuluvalt kandidaadilt Maithripala Sirisenalt lüüa. President Sirisena nimetas peaministriks Ühendatud Rahvuspartei (UNP) kuuluva Ranil Wickremesinghe. Pärast 2015. aasta augustis toimunud parlamendivalimisi moodustas Ühendatud Rahvuspartei Sri Lanka Vabadusparteiiga ühtsusvalitsuse, mis tugineb hea valitsemistava, rahvusliku leppimise ja rahvusvahelise kogukonnaga suhete taastamise põhimõtetele. Valitsuse vahetus tõi kaasa kiire majanduskasvu ja tihedama koostöö ELiga. ELi ja Sri Lanka ühiskomisjoni 22. kohtumine toimus 14. veebruaril 2019 Brüsselis.

Inimõigused peavad olema esmatähtsad. Sri Lankal on etniliste ja usuliste pingete tõttu lõhestunud riigina rahvusvaheliste normide täitmiseni veel pikk tee käia ning uued

valimised võiksid anda võimaluse tegeleda selliste teemadega nagu surmanuhtlus, piinamine, üleminekuperioodi õigusemõistmine, väljendusvabadus, usuline äärmuslus ja sooline võrdõiguslikkus.

Ülestõusmispühade 1. pühal, 21. aprillil 2019 sai Sri Lankas kolmes katoliku kirikus ja hotellides aset leidnud üheksas pommirünnakus surma üle 250 inimese. Rünnaku eest võttis vastutuse Islamiriik, kuid Sri Lanka valitsus süüdistas ka rühmitusest Sri Lanka Thowheed Jamath (SLTJ) eraldunud rühmituse National Thowheed Jamath (NTJ) liikmeid.

30. augustil 2019 sai Colombos kokku ELi ja Sri Lanka ühiskomisjoni valitsemistava, õigusriigi ja inimõiguste töörihm. Sri Lanka kohustus rakendada rahvusvahelisi konventsioone ja vastutasuks lubati tal uuesti liituda ELi GSP+ kavaga. Arutelud hõlmasid edusamme inimõiguste ja põhivabaduste, naiste ja laste õiguste, vähemuste õiguste ning piinamise ja surmanuhtluse kaotamise valdkonnas.

2019. aasta augustis eraldas Euroopa Komisjon stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahendi raames Sri Lankale vägivaldse äärmusluse vastaseks võitluseks, kogukonna vastupanuvõime suurendamiseks ning rahu ja sallivuse edendamiseks 8,5 miljonit eurot.

Nepal

ELi ja Nepali suhted said alguse 1973. aastal ja põhinevad praegu 1996. aasta koostöölepingul. Kuna peaaegu veerand elanikkonnast peab tulema toime vähem kui kahe USA dollariga päevas, moodustab 25% Nepali eelarvest välisabi. ELi ja Nepali ühiskomisjoni 10. kohtumine toimus 28. juunil 2018 ja seal tehti kokkuvõtte käimasoleva koostöö rakendamisest.

Kohtumisel kirjutati alla ELi poolt Nepalile antava põllumajanduse ja maaelu arengu toetuse rahastamislepingule (40 miljonit eurot). EL on üks Nepali suuremaid arenguabi andjaid ja on aastateks 2014–2020 suurendanud oma arenguabi kolm korda – 360 miljoni euroni. Samuti rõhutas EL, kui oluline on, et Nepal kasutaks rohkem kaubandussoodustusi, mida EL annab algatuse „Kõik peale relvade” raames, kuna 2018. aastal küündis kogu kahepoolne kaubavahetus 500 miljoni euroni. 8. novembril 2019 toimus Kathmandus Nepali ja ELi ühiskomisjoni koosolek. Ülemiste ja alumiste ühiskonnakihtide ning tõrjutud kogukondade (nt madhesid) vahel valitseb suur ebavõrdsus. Hiina ja India võistlevad mõjuvõimu saavutamise pärast riigis.

Kommunistlik Liit (mille moodustavad Nepali Kommunistlik Partei ja ühinenud marksistid-leninistid (CPN-UML) ning Nepali Kommunistlik Partei ja Maoistlik Keskus (CPN-MC)) võitis 2017. aasta detsembri parlamendivalimistel Kongressi parteid suure häälteenamusega. Kommunistlik Liit võitis ka kohalikud valimised, mis toimusid kolmes etapis 2017. aasta maist kuni septembrini, pärast seda, kui Terais elava madhesi vähemuse esindajad neid boikoteerisid.

Bhutan

Bhutan on olnud sajandeid välismaailmast isoleeritud. Ta kohaneb üleilmastumisega ja tugevdab oma majandust, kuid säilitab samal ajal ka oma iidseid traditsioone. 2008. aastal vastu võetud põhiseaduse alusel, millega tagatakse võimude

lahusus konstitutsioonilise monarhia raames, toimus riigi rahumeelne üleminek parlamentaarsele demokraatiale.

EL on eraldanud mitmeaastase sihtprogrammi raames 2014.–2020. aastaks Bhutani abistamiseks 49,3 miljonit eurot. EL on alates 1982. aastast Bhutanis aktiivselt tegutsenud ja aidanud vähendada vaesust, edendada demokratiseerimist ja head valitsemistava ning toetanud kestlikku põllumajandust ja taastuvaid loodusvarasid. 24. mail 2018 käivitati uus ELi ja Bhutani kaubanduse toetusprojekt, mille eesmärk on parandada lisaväärtust, turgude seotust ning kaubandus- ja investeerimisalast õigusraamistikku.

Parlament on korduvalt tunnustanud Bhutani ainulaadset arengufilosoofiat, mille järgimist alustati riigi avamisega üleilmastumisele. Selle aluseks on rahva õnneindeksi kontseptsioon, mis mõõdab statistiliselt inimeste elukvaliteeti ning tasakaalustab vaimset ja materiaalselt arengut.

2019. aasta novembris toimus ELi ja Bhutani Kuningriigi valitsuse kaheksas iga kahe aasta tagant korraldatav konsultatsioon ning EL ergutas Bhutani rakendama inimõiguste konventsioone, mis võiksid anda riigile juurdepääsu GSP+ kavale.

Maldiivid

Ehkki ametlikku koostöölepingut Maldividega veel sõlmitud ei ole, toetab EL koostöö kaudu maakogukondi, turismi ja kliimamuutuste leevendamist. ELi välisasjade nõukogu võttis 16. juulil 2018 vastu raamistiku sihipäraste piiravate meetmete kohta, mida võidakse kehtestada isikute ja üksuste suhtes, kes on vastutavad Maldividel õigusriigi põhimõtte õõnestamise eest või takistavad kaasava poliitilise lahenduse leidmist, ning isikute ja üksuste suhtes, kes on vastutavad raskete inimõiguste rikkumiste eest.

Maldivid on kliimamuutustele väga vastuvõtlik saarestik ning seda mõjutavad mereveetaseme tõus ja rannikualade erosioon, mis on suureks ohuks riigi püsijäämisele. Riik kannatab ka suure noorte töötuse, jõukude vägivalla ja uimastisõltuvuse probleemi käes ning üha enam on esinenud poliitilisi ja sotsiaalseid rahutusi, sest 2018. aasta septembris võitis opositsiooniliider Mohamed Solih endist presidenti Abdulla Yameen Abdul Gayoomi.

Alates 2011. aastast ei kuulu Maldivid enam ÜRO vähim arenenud riikide kategooriasse ja 2013. aastal saavutas riik üle keskmise sissetulekuga riigi staatuse. Majanduse põhivaldkondadeks on turism ja kalandus. EL on Maldivide suuruselt neljas kaubanduspartner. Kaubavahetus ELiga moodustas 2017. aastal 10% kogu kaubavahetusest.

2019. aasta aprillis toimunud parlamendivalimistel sai enamiku kohtadest valitsuskoalitsiooni kuuluv Mohamed Solihi Maldivide Demokraatlik Partei, samas kui opositsioonipartei sai 33 kohast viis kohta.

Jorge Soutullo
11/2019

